

nils. — Det är visst, att Ni måtte sätta stort värde på henne. — Hennes beröm förolampar Er; jag tigger. — Ack nej, nej, fortfar; det skall fagna mig att lära känna Fru Lomenils fullkomligheter och mina fel; jag kan då snarare ursakta Valmont; och om min egenkärlek lider dervid, skall mitt hjerta åtminstone finna en tröst.”

”Baronessan uttalade de första orden med en ton af förtrytelse; men vid de sista röjde hon en djup känsla, och tårar fuktade hennes ögonlock; aldrig hade hon synt mig så intagande. Djupt rörd, sade jag till henne: Förlåt mig, jag tänkte ej göra Er smärta; jag vill godgöra mitt fel så vidt jag förmår. Fruntimmer af Er ålder sakna ej älskare, men sällan finna de vänner; jag erbjuder Er en tillgifven, uppriktig vän; vill Ni mottaga honom? — Ack, jag behöfver honom alltför väl, sade hon, och räckte mig sin hand. — Jag kysste denna hand med vördnad; ett småloje visade sig på hennes läppar. Jag fortfor: Det förbund jag sluter med Er, är heligt; jag skall ej bryta det så länge jag lefver, endast Ni tillåter mig att alltid och utan någon förställning säga Er sanningen, ehuru hård den må synas Er. Ni skall då lära att forstå orsaken till vårt köns obeständighet, och Ni skall aldrig mer lida deraf. — Och Valmont, skall han återkomma till mig? — Han skall göra Er rättvisa, men han skall blifva Fru Lomenil trogen.”

”Vid dessa ord fördunklades hastigt hennes leende min, och hennes kinder sköljdes af tårar. Ert framtida väl, fortfor jag, beror kanhända af detta samtal;

hör mig. Ni har ett intagande utseende, förstånd, qvickhet; ni dansar och sjunger förträffligt; harpan ger under Edra fingrar det mest melodiska ljud; men pretentioner, nycker, herrsklystnad och svartsjuka skärma bort alla de dyrbara egenskaper Ni erhållit af naturen och uppfostran. Ni är sjelf för mycket öfvertygad om Ert värde; Ni är för mycket mån att behaga; Ni tål ej hos den som älskar Er den minsta distraction; Ni vill oupphörligt se för Edra fötter en slaf, färdig att uppfylla Edra befallningar. — Jag har erhållit mer befallningar af Valmont, än jag gifvit honom. — Ja, då Ni redan hade upphört att vara hans Herrskarinna, då Ni var afsatt af Thronen, och ville försöka att återtaga Er förlorade myndighet. Medge, att ända till dess nödgade Ni ofta Valmont, utan afseende på alla hans skal och foreställningar, till det han minst ville; och aldrig tillät Ni honom att se på en annan qvinna, utan att låta Er svartsjuka utbryta. — Det härrörde endast af min öfverdrifna kärlek. — Karlarne, min Fru, älska ej att hos Ert kön finna öfverdrift i något, icke en gång i den kärlek J hysen för oss sjelfva. Blygsamhet, saktmodighet, godhet, äro de dygder vi söka hos Er, och den qvinna, som kufvat oss genom dessa medel, är säker att alltid behålla sitt välde. En ryktbar Författarinna har sagt: *Karlarne älska oss mindre för de egenskaper de finna hos oss, än för de egenskaper vi finna hos dem.* Ingenting är mera falskt, än denna tanka; ingenting är mer egnadt att missleda Ert kön. Blott den fåfänge och svage låter fånga sig genom smicker. Ingen som är värdig Er kärlek, skolen J fästa på sådant sätt. Men om det ej tillhör Er att smicka

karlarne, tillhör det Er ännu mindre att göra dem till slafvar. Unga Fruntimmer blifva oftare öfvergifna, än de som äro något äldre; orsaken är, att de förra förlita sig mera på makten af sina behag, och vilja regera med all eröfringens rätt; de senare göra sig mer möda att vara älskvärda. Fru Lomenil skall alltid blifva älskad af hvem som lär känna henne, emedan hon är den älskvärdaste af alla qvinnor. God emot hvar och en, saktmodig äfven emot den som förbrutit sig, medlidsam mot den olycklige, sorgfällig att ej i något afseende fela mot andra, men sjelf icke granntyckt, alltid färdig att tjena den som behöfver henne, utan att fordra någon tacksamhet, synes hon beständigt glömma sig sjelf, för att blott tänka på andra, och behagar så mycket mer som man ej märker något bemödande att behaga. Aldrig har ett hårdt ord utgått ur hennes mun, aldrig har hon talat illa om någon. Mot sin älskare är hon öm och uppmärksam; inga nycker, inga misstankar och tråtor, inga motsägelser, störa hans sällhet. Han ser henne älskad och berömd af alla som nalkas henne; han erfar hos henne kärlekens ljufhet, utan att känna dess plåga; tror Ni, att det är möjligt att bryta sådana band?"

"Hvilket ljus Ni upptänder i min själ! ropade Baronessan d'Olbrune; ack, hvarföre har Ni icke förr varit min vän? Jag skulle ej då förlorat Valmont. Ack, jag äger ej mer något hopp; det skulle vara både o-betänksamt och brottsligt att ännu hysa det. Jag är dömd till en evig saknad. — Ni är ung, ni kan ännu en gång älska. — Aldrig, man älskar blott en gång.

— Jag ville ej motsäga henne; jag lemnade åt tiden att visa henne motsatsen; vänskapen läker blott småningom kärlekens sår. Efter sex månader började hon mera sällan tala om Valmont, och efter ett år nämnde hon honom ej mera. Hör, min vän, sade hon en dag till mig, jag har beslutit att blifva älskvärd, jag vill bättra alla mina fel, och Ni skall hjälpa mig deruti. — En stadig vilja är alltid en borgen för framgången, svarade jag; och Ni har redan, utan att veta deraf, gjort halfva vägen. — Smickrar Ni mig icke? — Man smickrar endast den man vill bedraga; Ni är ju icke min älskarinna.”

”Ledd af min erfarenhet och mina uppriktiga råd, blef snart Julie prydd med dessa behag, som aldrig förlora sig. Flera rika och ansedde män begärde hennes hand, men hon afslog dem alla; hon ville ej gifta sig utan kärlek. Fontanges har varit lyckligare än hans rivaler; han synes åter uppväckt hos henne hela den första kärlekens styrka, och säkert har hon ingen obeständighet mer att frukta; hon känner nu konsten att bibehålla en mans kärlek.”

Baronessan är verkligen skyldig Er mycket, ropade Hertiginnan af Solignac med en gäckande ton, när Baron d'Orfeuil slutat sin Historia; i sanning, min Baron, ger Ni mig icke lust att också blifva Er lärjunge; några och tjugu år härefter torde Edra råd blifva mig ganska nyttiga. Min Hertiginna, svarade d'Orfeuil kallt, det är vissa personer, som aldrig begripa annat än sitt eget språk. Med dessa ord steg

han opp och gick ut. — Hvilken odräglig karl! sade Hertiginnan gäspande, han har gifvit mig en faslig hufvudvärk; om lärjungen liknar mästaren, så beklagar jag Fontanges af allt mitt hjerta.

I det samma anmäldes Baronessan d'Olbrune. Hon kom att underrätta Markisinnan om sitt forestående giftermål. Hennes vänliga och intagande umgänges-sätt skingrade snart den fordom man fattat emot henne, och tillvann henne så väl fruntimmer-nas som karlarnes bifall; och sedan hon var horta, medgäfvos alla, utom Hertiginnan, att hon förtjente sin lycka.

På *SOFROSYNE* för nästkommande år 1816, utgörande 52 Nummer, hvaraf en urgifves hvarje Lördag, kan prenumereras i Utter & Comp:s Boklåda med Två Riksd. 24 skill. Banko. Respective Prenumeranter i Landsorterne behagade i tid inkomma med sina requisitioner, på det intet afbrott i Bladets försändning må äga rum.

I nämnde Boklåda kan särskilt prenumereras på de *colorerade gravurer*, föreställande *de modernaste Engelska och Franska Fruntimmers-Costumer*, som äfven nästa år komma att medfölja detta Blad, en i hvarje månad, och hvilkas både gravering och illuminering skall blifva med samma smak och sorgfällighet verkställd som hitintills. Priset blir dock något högre, nemligen för 12 plancher, som utkomma nästa år, Fyra R:dr Banko.

Af *SOFROSYNE* för innevarande år finnes ännu completa exemplar för prenumerations-priset Två Riksdaler 24 sk. Banko, äfvensom af gravurerna för Två R:dr Banko.

Tryckt hos FR. CEDERBORGH & Comp.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

 STOCKHOLM DEN 25 NOVEMBER 1815.

Den Envisa.

(Fortsättning från N:o 39.)

Den första trätan var icke mer än fyra dagar efter brölloppet. Bland de många bjudningar det unga paret erhöll från alla Handels-Hus i Staden, som hade någon relation med mig, fick det äfven en från samma Hus, der brudgummen nyss förut hade varit på vägen att börja en kärlekshandel. Min Dotter, som på något sätt fått kunskap om denna affär, hade på ett tredje ställe, der hon aftonen förut varit i sällskap med sin rival, tyckt sig märka, att hennes Man visade denna flicka något mer uppmärksamhet, än hon ansåg för löfligt. Hon fann således för godt att afslå bjudningen, under förevändning att de skulle resa innan den utsatta dagen. Hennes Man föreställde henne, huru osannolikt detta föregifvande var, då deras resa förut icke en gång varit omtalt, och huru ohöfligt ett så besynnerligt afslag måste anses; men hon påstod, att begge delarne kunde hjälpas derigenom, att de verkliga reste. Då hade han åter tusen invändningar emot en så hastig resa, och när hon

likväl yrkade derpå, förklarade han rent ut, att han ej för hennes kapisers skull ville göra sig till åtlöje för hela Staden, och för hennes onödiga brådska lemna sina affärer i sticket. Hvad för affärer? ropade hon; jag vet aldrig du haft några affärer, om icke du menar intriger. Härmed var isen bruten, ordvexlingen blef allt mera häftig, och gick slutligen så långt, att han förebrådde henne för hennes öfverdrifna kärlek till honom sjelf, och yttrade att hon hade varit färdig att förfölja honom ända till verdens ända, att hon genom sin resa blottställt sin heder på ett sådant sätt, att den aldrig kunnat frälsas, om han icke velat gifta sig med henne, med mera af samma art.

När det kommir så långt mellan äkta makar, att dylika saker kunnat sägas, är ingen uppriktig försöning vidare möjlig. Två människor, som förlorat all aktning för hvarandra, kunna endast genom tvånget hållas tillsammans, och sedan första blygseln är öfvervunnen, fins ingenting mer som kan afhålla dem, att oftare visa sig på samma dåliga sida. Hvad som en gång är sagdt, skall hundra gånger omsägas, och blir snart en vana, som är mäktigare än alla föresatser. Derföre, unga makar! akten Er för den första trätan; den skall oundvikligen hafva flera i följe. Och om någon gång en tvist mellan Er uppstår, tagen Er åtminstone till vara, att ej Er häftighet förleder Eder att öfverträda den gräns, utom hvilken hvart steg är kärlekens och aktningens och förtroendets död, ty allt hvad som djupt sårar, lemna ett outplånligt intryck; och framför allt låten ej Edra oenigheter fort fara så länge, att de hinna rotfästa sig i Edra hjertan. Ju

oftare de återkomma, ju längre de vara, desto bittrare blifva de, och svårare att bilägga. De makar, som aldrig låtit solen gå ned öfver sin ovänskap, äro ännu i ett visst oskyldighets-tillstånd; och så länge de behålla det, hafva de en säker borgen, att emellan dem ett missförstånd aldrig skall föda någon bitterhet. De äro att likna vid odygdiga men godsinta barn, som understundom förbryta sig, och någon gång äfven visa sig halsstarrige, men när de skola lägga sig, icke kunna somna, förrän de vunnit förlåtelse af sin Mor. Men härtill fordras jemväl en barnslig oskuld i hjertat; och huru många bland oeniga makar äga att berömma sig deraff?

Min Dotter, lika förskräckt som förvånad öfver de oväntade förebräelser hon fick höra, kände sig djupt sårad deraf; hon kunde på en lång stund ej sansa sig, men äntligen började hon gråta af harm och blygsel att hafva sjelf ådragit sig ett sådant öde genom sin olydnad mot sina föräldrar. Hennes beslut att straxt resa tillbaka, blef nu så mycket fastare, och hon gaf ej en gång akt på sin Mans invändningar deremot. Från detta ögonblick hade förtroendet emellan dem upphört, och kärleken stod redan på flykten. Hon beredde sig till och med att resa alena, och hennes Man hade ingen annan utväg än att följa henne, så framt han icke ville förlora alla fördelarne af sitt giftermål. Han hade i första hufvudet ej funnit, huru oklokt det var att uppretta henne emot sig, innan deras äkteuskap ännu blifvit stadfäst af mig, men sedan han fått bättre besinna sig, och den bitterhet och köld, hvarmed hon nume-

ra bemötte honom, uppväckt hans farhåga, började han åter visa sig lika foglig och undergifven som förr. Detta varade dock ej längre än till den dagen då de skulle resa. Mitt och min Hustrus bref, hvaruti vi gäfvo vårt samtycke till giftermålet, kom samma dag till Gefle, och nu var all fara förbi, nu tyckte han sig äntligen kunna spela herre. Från denna stund tog han alldeles masken af sig, och visade sig i sin rätta skepnad; hela resan från Gefle till Stockholm gjordes under nästan oafbrutna trätor, den ena bittrare än den andra, och ofta voro dessa begge unga personer, som knappt 8 dagar varit gifta, färdige att midt på landsvägen stiga ur vagnen, för att skaffa sig hvardera ett särskilt åkdon, der de kunde slippa hvarandras åsyn.

Efter en genom denna oenighet i flere dagar fördröjd resa, kommo de slutligen till Stockholm. Min Dotters första göromål var, att begära sina föräldrars förlåtelse, och uppriktigt bekänna, att hon felat både emot oss och emot sig sjelf. Till sin Mors och äfven min stora förundran, berättade hon, att hennes Man var den värsta tyrann, och bad mig för allt i verlden befria henne ifrån det olyckliga öde, hvaruti hon sjelf så obetänksamt störtat sig. Jag föreställde henne, att det nu var för sent, och sökte genom förmaningar och faderliga råd formå dem begge att lefva fredligt med hvarandra. Stundom lyckades det, men blott för några få dagar. Hon var till karakteren envis, och afvek aldrig från det hon en gång föresatt sig, och han åter trodde, att han för sin heders skull borde visa, att han var herre i sitt hus. Jag fann snart, att de al-

drig kunde förlikas. Min Dotter ville skiljas; och han ville det samma, men ej för bättre pris än 20,000 Riksdaler. Jag måste betala honom denna summa, och var ändå nästan lika glad som min Dotter, att för det priset vara honom qvitt.

(Forts. e. a. g.)

Mode-nyheter.

Krusflor nyttjas ännu mycket i Paris till hattar; men eljest har man der två slags alldeles nya tyger, som nu äro på högsta modet. Det ena är ett slags Gaze-Sammet, med medelmåttigt breda ränder. Det andra är en sort Tyll, som är beströdd med moucher, antingen af sammet eller broderade; dessa moucher äro af åtskillig färg: på hvitt, gula, pistache-gröna eller rosenröda; på svart, gula; de äro runda till formen, och så stora som ett tvåskillings-stycke. För öfrigt äro randiga hattar de allmännaste, i synnerhet gult och hvitt; de öfriga randningar, som mest brukas, äro grönt och hvitt, rosenrött och hvitt, himmelsblått och hvitt, samt svart och gult. Dessa hattar hafva alltid plymer af begge färgerne. Man har äfven sett några gråa hattar, garnerade med rosenrött gaze, och prydda med rosenröda Tusensköner. Dessutom börjar man åter bruka så kallade *Toques* (se detta Blad N:o 12) af hvitt sidensars eller svart sammet; de hafva blott en enda mycket stor hvit plym, som faller långt nedom skärmen. De som äro af svart sammet, hafva, jemte den långa plymen, snören af stålperlor eller svarta granater. De Törnrosor, som nu göras, äro af en egen besynnerlig form, strimmiga

och af diktade färger, till ex. gröna och lilas. Svarta halmhattar hafva blifvit något allmännare; tre fingers bredd af skärmen är inunder garnerad med ett rosenrödt sidensars-band.

På promenaderne i Paris ser man ännu nästan ingenting, som förkunnar höstens annalkande. Hvita klädnigar äro ganska talrika. Klädeskappor finner man alltför få. Spensar af svart sammet börja blifva allmännare. De äro merendels garnerade med breda svarta blonder, eller hvita sidensars-band eller hvit gaze; en del hafva något rundade snibbar, såsom ändarne på en Schalett; somliga hafva på axlarne två épauletter i kors. Om kragen är ingenting att säga; ty de Colleretter, som nu brukas, äro så täta, att den ej synes. På de nyaste klädningarne ser man puffar *à l'Anglaise*, med sex eller sju små ihåliga veck, som gå på tvären.

De unga Herrarne i Paris hafva nu börjat bruka strumpor med upphöjda ränder eller rutor, men af en färg; de äro af många slag, äfven genombrutna Pautalonger nyttjas af samma beskaffenhet. Skor brukas så höga, i synnerhet till pantalonger, att de betäcka hela fotknölen, och måste snöras liksom kängor. Röd Kasimirs-vest, under svart, är mycket modernt; den tillknäppes endast nertill, så att hela det vidlöftiga kråset och de långt nedhängande halsduks-snibbarne mycket väl synas. Hvad som för öfrigt nu är af den yppersta ton, är att hafva paraplyer till häst; detta mode synes utbreda sig.

Parisarne hafva alltid haft mycken smak för *karrikaturer*, men denna smak har nu förvandlat sig i verkligt raseri. Ingenting är dem mera välkommet, än en rätt bitande *karrikatur*. Också äro deras kopparprässar nästan endast sysselsatte att häruti täfla med hvarandra, och i detta ögonblick är man så öfversvämmad både af politiska och andra *karrikaturer*, att man ej vet någon räkning derpå. Bland de nyaste är en som syftar att förlöjliga de nu i Paris varande *Engelsmäns* snålhet, så stridande mot den liberalitet hvarför de fordom berömdes. Denna *karrikatur* föreställer *Engelsmannen i fordna dagar* och *Engelsmannen nu för tiden*. Den förre är en tjock Milord med förskräckligt stor mage, sittande på två stolar, och sysselsatt att uppräknat sköna blanka *Ginéer*, till betalning för ofantliga paketer med tyger, som hans *Jockey* i det samma bär bort. *Mode-krämerskan* nästan lika tjock som Milord, sminkad, klädd i sin *Stats-klädning*, men efter den tidens smak, betraktar med vidt öppnade ögon det främmande *guldmyntet*, och man ser på hennes förtjusta min, huru rörd hon är af den ädla Lordens förhållande. *Engelsmannen nu för tiden* är deremot en lång mycket väl växt *yingling*, som synes nästan hopklämd i sina trånga kläder. Han är stående, och synes inbegripen i en häftig disput angående priset på en *Tandborste*, som en ung *vacker Parfume-handlerska* håller i handen. Hennes *täcka* utseende beveker dock icke *främlingens* hjerta, och man ser på hans allvarsamma min och hans *upplyftade fot*, att han ingenting lärer köpa.

Behofvet är alltid rikt på nya uppfinningar till

sin bergning, helst i stora Städer. Till ex. på Boulevarden i Paris midt emot Teatern Variétés, ser man nu en karl, som mycket behändigt af kastanjer utskär små Turkar och Kinesare, med ögon, näsa, mun, öron, mustascher, och säljer dem till de forbigående för en half Sou stycket. Oaktadt detta låga pris, skall likväl hans dagliga förtjenst vara ganska betydlig. Hans Turkar och Kinesare har blifvit på modet, och hvar och en vill hafva ett parti deraf att sätta på kakelugnen eller bordet.

På *SOFROSYNE* för nästkommande år 1816, utgörande 52 Nummer, hvaraf en utgifves hvarje Lördag, kan prenumereras i Utter & Comp:s Boklåda med Två Riksd. 24 skill. Banko. Respective Prenumeranter i Landsorterne behagade i tid inkomma med sina requisitioner, på det intet afbrott i Bladets försändning må äga rum.

I nämnde Boklåda kan särskilt prenumereras på de *colorerade gravurer*, föreställande *de modernaste Engelska och Franska Fruntimmers-Costumer*, som äfven nästa år komma att medfölja detta Blad, en i hvarje månad, och hvilkas både gravering och illuminering skall blifva med samma smak och sorgfällighet verkställd som hitintills. Priset blir dock något högre, nemligen för 12 plancher, som utkomma nästa år, Fyra R:dr Banko.

Af *SOFROSYNE* för innevarande år finnes ännu kompletta exemplar för prenumerations-priset Två Riksdaler 24 sk. Banko, äfvensom af gravurerna för Två R:dr Banko.

Gravuren N:o 7 medföljer nästa Blad.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

 STOCKHOLM DEN 2 DECEMBER 1815.

Om Drömmar.

(Fortsättning från N:o 3.)

Äfven i Romaner finner man ofta exempel af sådana öfvernaturliga drömmar, som göra ett djupt och hemlighetsfullt intryck på själen, och bestämdt förutsäga, hvad som skall hända. Bland de vackraste dikter af detta slag är den betydningfulla dröm, som förekommer i Rousseaus Julie, och som af den store Författaren är så lifligt rörande beskrifven. För många af mina Läsarinnor, som ej sjelfva läst hans berömda Roman, torde det fördenskull icke vara misshagligt, att här finna en öfversättning af detta ställe, som gör liksom inledningen till Romanens upplösning. Jag får likväl erinra, att Rousseaus förtjusande stil måste i öfversättningen förlora en stor del af sitt behag, äfven under en skickligare hand än min.

Händelsen berättas i ett bref från Julies forna älskare St. Preux till hennes vän Clara. Julie var då redan för honom förlorad, hon var sedan flera år gift med en aktningvärd man, och han ägde ej

mer rättighet att älska henne. Men en sådan kärlek som hans låter ej öfvervinna sig, hvarken af förnufvet eller tiden; flera års frånvaro hade ej kunnat minska hans passion, och återkomsten till hennes hemort kunde ej öka densamma; ty den var redan på sin höjd. Hans kärlek var dock lika dygdig som stark, och Julies man kände både honom och sin hustru så väl, att han ej tvekade att lemna honom en fristad i sitt hus. Detta hus skulle framgent bli St. Preux's beständiga boning, och han räknade för den enda tröst, den enda sällhet, som ännu återstod för honom på jorden, att få vistas inom samma krets som Julie, andas samma luft, se henne, tala med henne, och uppfostra hennes barn. Men han var nödsakad att först på en kort tid resa bort med en Engelsk Lord, vid namn Edvard, med hvilken han var förenad genom den närmaste vänskap. Det var under denna resa, på ett värdshus några mil från Clarens, Julies egendom, som han hade den märkvärdiga dröm, hvarom här är fråga, och som han berättar i ett bref till Julies vän på följande sätt:

”Då jag inträdde i den kammare, som var ärnad åt mig, igenkände jag att det var samma rum, hvaruti jag fordom bott under min resa till Sion. Vid åsynen deraf kände jag en rörelse, som jag skulle ha svårt att för Er beskrifva. Den gjorde på mig ett så lifligt intryck, att jag i första ögonblicket trodde mig åter blifva allt hvad jag då var; tio år af mitt lif utplånades, och alla mina olyckor voro glömda. Ack! denna förvillelse var alltför kort, och nästa ögonblick gjorde mig tyngden af alla mina föregående li-

danden så mycket mer tryckande. Hvilka sorgliga betraktelser foljde på denna första hänryckning! Hvilka bedröfliga jemförelser framställde sig för min själ! Ack, J den första ungdomens förtjusningar, den första kärlekens njutningar, hvarföre skullen J annu en gång visa Er för detta hjerta, som är utmattadt af sorger, och nedtryckt af sin egen tyngd? O lycksaliga tid! du är icke mera! Jag älskade, jag var älskad. Jag öfverlemnade mig med oskuldens lugn åt en besvarad kärleks hänryckningar; jag njöt med vällust denna förtjusande känsla, som utgjorde mitt lif. Hoppets ljufva dunst uppfyllde mitt hjerta. En extas, en hänryckning, en yra borttog alla min själs förmögenheter. Ack! på klipporna i Meillerie, midt ibland vintrens och isarnes fador, med rysliga afgrunder för ögonen, hvilken varelse i verlden ägde en lott att jemföras med min? Och jag gret! och jag fann mig beklagansvärd! och bedröfvelsen vågade nalkas mig!... hvad skall jag då göra nu, sedan jag ägt allt, och förlorat allt? Jag har väl förtjent mitt elände, efter jag så föga vetat känna min lycka! Jag gret då? Du gret? Olycklige, du gråter icke mera.... du har icke en gång rättighet att gråta.... Hvarföre är hon icke död? vågade jag utropa i ett anfall af raseri; ja, jag skulle vara mindre olycklig; jag skulle våga öfverlemna mig åt min smärta; jag skulle utan samvetsagg omfamna hennes kalla graf; min sorg skulle vara henne värdig; jag skulle säga: hon hör mina rop, hon ser mina tårar, mina suckar röra henne, hon gillar och mottager min rena dyrkan.... jag skulle åtminstone ha hoppet att åter med henne forenas.... Men hon lefver; hon är lyck-

lig... Hon lefver, och hennes lif är min död, och hennes sällhet är min plåga, och Himlen, som ryckt henne ifrån mig, berofvar mig ända till det nöjet att sörja henne!... Hon lefver, men icke för mig; hon lefver till min fortviflan. Jag är hundra gånger längre ifrån henne, än om hon icke vore till."

"Jag lade mig under dessa sorgliga tankar. De följde mig uti sömnen, och uppfyllde min inbillning med dystra foreställningar. Den bittra sorgen, saknaden, döden framställde sig i mina drömmar, och alla de olyckor jag lidit, återtogo i mina ögon hundra nya skepnader, för ät ännu en gång plåga mig. I synnerhet en dröm, den grymmaste af alla, envisades att förfölja mig, och alla de förvirrade fantastiska syner, som framställde sig efter hvarandra, slutades alltid med denna."

"Jag trodde mig se Er väns vördnadsvärda Mor på sin dödssäng, och hennes dotter på knä framför henne, badande i tårar, kyssande hennes händer och mottagande hennes sista suckar. Jag återsåg detta uppträde, som Ni fordom beskrifvit för mig, och som aldrig skall förlora sig ur mitt minne. O min Mor! sade Julie med en ton, som genombårade mitt hjerta; den som är skyldig Er lifvet, berofvar Er det! Ack, återtag Er skänk; utan Er är den för mig blott en olycka och en plåga. Mitt barn, svarade hennes ömma Mor . . . man måste uppfylla sin bestämmelse . . . Gud är rättvis . . . äfven du skall en gång blifva mor . . . Hon kunde ej säga mer . . . Jag ville upplyfta mina ögon, för att se henne; hon fans

icke mer. Jag såg i stället Julie på samma säng; jag såg och igenkände henne, ehuru hennes ansigte var betäckt med en slöja. Jag ger till ett rop, jag kastar mig för att borttrycka slöjan, jag kunde ej räcka den; jag sträckte ut armarna, jag plågade mig, och hann icke dit. Min vän! stilla dig, sade hon till mig med en svag röst; den fruktansvärda slöjan, som betäcker mig, kan ingen hand borttaga. Vid dessa ord kastar jag mig åter fram, och gör ett nytt bemödande; detta bemödande väcker mig; jag finner mig i min säng, utmattad af arbete, och genomblött af svett och tårar."

"Snart skingras min förskräckelse, och tröttheten gör att jag åter somnar; samma dröm försätter mig åter i samma skakning; jag vaknar, och somnar åter för tredje gången. Beständigt denna sorgfulla syn, beständigt denna döds-scen, beständigt denna ogenomträngliga slöja, som undflyr mina händer, och beröfvar mina ögon det doende föremål som den betäcker."

"Vid detta sista uppvaknande var min förskräckelse så häftig, att jag ej kunde öfvervinna den, sedan jag var vaken. Jag kastar mig ur sängen, utan att veta hvad jag gjorde. Jag irrar omkring i rummet, förskräckt som ett barn öfver nattens skuggor, troende mig vara omgifven af spöken, och med örat ännu uppfyllt af denna klagande rost, hvars ljud jag aldrig hört utan rörelse. Den första gryningen, som började upplysa föremålen, tjente endast att omskapa dem efter min förvirrade inbillnings tycke. Min förskräckelse fördubblas och beröfvar mig all omdömeskraft; sedan jag med möda fått rätt på dörren, flyr jag ur min

kammare, springer med häftighet in uti Edwards, öppnar hans säng-gardiner, och kastar mig på hans säng, i det jag nästan sanslös utropar: Det är afgjordt, jag skall aldrig mer återse henne. Han vaknar hastigt, och griper till sina vapen, i den tanka, att han blifvit öfverfallen af en röfvare. I samma ögonblick igenkänner han mig; jag igenkänner mig sjelf, och Ni kan föreställa Er min förvirring!"

"Han bad mig sätta mig, sansa mig och berätta. Så snart han fick veta, hvarom frågan var, ville han vända hela saken i skämt; men när han såg, att den hade lifligt rört mig, och att det intryck den gjort ej skulle bli lätt att utplåna, ändrade han ton. Ni förtjenar hvarken min vänskap eller min aktning, sade han till mig med nog mycken hårdhet; om jag hade haft fjerdedelen så mycken omsorg om min lakej, som jag haft om Er, så skulle jag gjort en man af honom; men Ni duger sill ingenting. Ack, svarade jag honom, Ni har ganska rätt. All den förtjenst jag ägde, härrörde från henne; men jag får aldrig återse henne; jag duger till ingenting mer. Han smålog, och omfamnade mig. Gif Er blott tillfreds i dag, sade han till mig, i morgon skall Ni bli förnufvig. Jag svarar för utgången. Derefter ombytte han talämne, och föreslog mig att fara. Jag samtyckte dertill, man spände för hästarne, och vi klädde oss. Då vi stego i vagnen, hviskade Edvard några ord i örat på postiljonen, och vi reste."

"Vi åkte länge, ntan att säga ett ord. Jag var så sysselsatt med min dröm, att jag hvarken hörde

eller såg. Jag märkte icke en gång, att sjön, som jag dagen förut haft till höger, var nu till venster om mig. Först bullret emot en stenlagd väg uppväckte mig ur min dvala, och jag fann med en förundran som Ni lätt kan föreställa Er, att vi hade återvänt till Clarens. Trehundra steg ifrån gallret lät Edvard hålla, och tagande mig afsides, sade han: Ni ser min afsigt; den behöfver ingen förklaring. Gå, drömmare, tillade han, i det han kramade min hand; gå att återse henne. Ni är lycklig, att ej behöfva visa Er dårskap för andra än dem som älska Er! Skynda, jag väntar Er här; men framför allt kom ej tillbaka, utan att hafva sönderslitit den olyckliga slöja, som är väfd i Er hjerna."

"Hvad kunde jag svara honom? Jag lydde utan invändning. Jag gick i början med snabba steg, men allt som jag nalkades huset, saktade jag min gång, och eftertankan började infinna sig. Hvilken roll skulle jag här spela? Huru skulle jag våga visa mig? Hvad förevändning skulle jag ge till min oförmodade återkomst? Huru skulle jag kunna berätta orsaken till min löjliga förskräckelse, och uthärda föraktet af Julies man? Ju närmare jag kom, ju mer fann jag min fruktan barnslig, och min dårskap ömkansvärd. Emedlertid var jag ännu intagen af en dyster aning, och kände mig icke tillfredsställd. Jag gick allt längre fram, ehuru långsamt, och jag var redan nära gården, då jag hörde porten till trädgården öppnas och tillslutas. Som ingen kom ut derifrån, gick jag rundtomkring den utanföre, och närmade mig så mycket som möjligt. Då hörde jag Er begge tala, men

utan att kunna urskilja ett enda ord. Hennes röst, lika ljuf som vanligt, men lugn och glad, bragte mig på ögonblicket till sansning, och åstadkom mitt verkliga uppvaknande ur drömmen."

"I samma stund kände jag mig så ändrad, att jag gjorde gäck af mig sjelf och af min fåfanga oro. Då jag betänkte, att jag hade blott en häck och några buskar att hoppa öfver, för att se vid fullt lif och helsa den som jag trott mig icke mer få återse, så afsvor jag för alltid min fruktan, min forskräckelse, mina inbillningar, och fattade utan möda det beslut, att vända om tillbaka utan att se henne. Jag återvände till och med stolt deröfver, att ej hafva sett henne, att ej hafva varit svag och lättrogen ända till slutet, och att hafva visat Edwards vän åtminstone upphöjd öfver en dröm."

"För att ej lemna i Edwards bröst ett onyttigt misstroende, har jag icke sagt honom, att jag ej såg Er. Då han frågade mig, om slöjan var upplyft, bejakade jag det utan att tveka, och vi hafva sedan ej vidare talt derom."

Den olycklige! Hans falska blygsel bedrog honom. Få veckor derefter fick han från Clara följande ord: "Det är förbi. Oförsigtige man! olycklige drömmare! Aldrig skall Ni återse henne slöjan Julie är icke mer"

Förklaring öfver Gravuren N:o 7.

Fig. 1. *Hår-Coëffure. Cambricks-Klädning, med broderade genombrutna armar. Skottskt Skarp. Gula Handskar. Gula Skor.*

Fig. 2. *Turban af Tyll och Sidensars. Cachemires-Klädning. Bomulls-Schal. Hvita Handskar. Hvita Skor.*

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

STOCKHOLM DEN 9 DECEMBER 1815.

Om Trätor.

Det kan ej nog ofta upprepas, att saktmodighet är en af qvinnans första dygder. Henne tillhör att mildra mannens af naturen häftigare lynne, henne anstår endast att segra genom eftergifvenhet. Men deremot åligger mannen dubbelt den pligt, att vara återhållsam och försigtig i sina uttryck; i detta afseende kan mer fordras af honom än af henne. Aldrig bör mellan makar eller vänner falla ett sådant ord, som retar och förbittrar, eller förolämpar och smärtar. Huru ofta har icke en träta om den obetydligaste sak, ett hårdt ord, utsagdt med bitterhetens ton, ensamt varit tillräckligt att upplösa de ömmaste innerligaste förbindelser, att slita de heligaste band af vänskap eller kärlek? Abbé de Breteuil berättar ett märkvärdigt exempel häraf:

Markisen och Markisinnan af Vieille-Roche hade i tjugu år varit gifta, och öfverallt nämndes detta par som ett mönster af huslig sällhet och endragt. Markisen hade såsom General-Löjtnant gjort sig ansedd

vid Arméén genom sin tapperhet, vid Hofvet genom sitt nit, bland Allmänheten genom sin stränga redlighet. För öfrigt var han långt ifrån att vara älskvärd; alla gamla fördomar, alla uråldriga bruk funno i honom sin försvarare; ingen kunde mer noggrant än han vid alla tillfällen iakttaga convenancens regler, ingen kunde vara mera metodisk i smak och i göromål, i känslor och i sysselsättningar, ingen kunde vara större fiende till alla nyheter; med ett ord, den ordning, som herrskade i allt hvad han gjorde, var mer exemplarisk än rolig. Aldrig hade Markisinnan fått den ringaste anledning att misstänka hans trohet; och om hon aldrig i honom funnit en passionerad älskare, hade han dock alltid för henne varit en öm, beständig och tillgifven vän. Markisinnan var i alla afseenden skapad för en sådan man: stolt öfver sin börd, sträng till sina grundsatser, trogen sina pligter, med en ytterlig noggranhet uppfyllande alla sällskaps-lefnadens fordringar. Ingenting syntes böra störa dessa beggë makars på så fasta grunder byggda enformiga lugn; deras tänkesätt voro öfverensstämmande; deras uppriktiga och föga häftiga karakterer passade tillsammans; och om de i något ämne hade olika mening, var det af så litet inflytande på deras lefnad, deras vanor och deras sällhet, att det aldrig tycktes kunna rubba deras förtrolighet.

En afton, då begge makarne återkommit från Spektaklet, superade de ensamne, och satte sig derefframför spisen att prata. Markisen, som var nöjd med sin dag, och derföre benägen till det galanteri, som man eljest så ofta visar andras hustrur, och så

sällan sin egen, sade henne åtskilliga artigheter öfver den friska färg hon allt hittills bibehållit, öfver hennes vackra ögon som ännu förtjuste honom, hennes smak att kläda sig, som påminte honom om de första lyckliga dagarne af deras äktenskap, m. m. Markisinnan mottog detta beröm med den blygsamhet, som framlockar mera dylikt, och samtalet blef allt ömmare.

Min vän, sade slutligen Markisen, hvad vår lott är afundsvärd; aldrig har något ljufvare band funnits, än det som förenar oss sedan 20 år tillbaka. — Jag känner det likasom du, min vän; men det felas dock i vår sällhet någonting ganska väsendtligt. — Jag förstår, en afbild som oupphörligen återkallar oss i hvarandras minne, ett barn som ärfver dina behag och dina dygder. Men kom ihåg, min vän, tillade Markisen och kramade ömt hennes hand, att du är blott 36 år gammal, och jag knappt 40 år; du har ännu alla ungdomens behag, och jag är icke gammal; det är möjligt, att detta goda, som vi så länge hoppats förgäfves, ändtligen blir oss förunnadt. — Ack, min vän, hvad jag då skulle bli lycklig; likväl skulle denna sällhet, om den blef vår lott, vara blandad med bra mycket bekymmer. Ett enda barn är en skatt, som man oupphörligt fruktar att förlora, och som den minsta tillfällighet kan beröfva oss; vi borde hafva två. — Två, min ängel! vi måste ha tre; ty om man har två, och en dör, så är man i samma oro för den kvarblifne! ja, vi måste ha tre barn, och till och med tre gossar; kärleken bör ej misströsta om någonting. — I sanning, sade Markisinnan småleende och omfamnade sin man; du har i dag en sådan ton af tillförsigt,

att jag är nästan säker, att våra önsknings skola uppfyllas; men om så hände, skulle vi icke då ha svårt, att finna utvägar till en tillräcklig bergning för våra tre barn? — Huru då? hvad tänker du på? hafva vi icke goda 60,000 Livres årlig inkomst? — "Jag vet det, min vän; men om vi till ex. en dag skulle gifva 10,000 Livres ränta åt hvardera af våra barn, så skulle vi sjelfva blott hafva 30,000 Livres om året, och det vore icke nog för oss att lefva efter vår rang; dessutom fruktar jag, att 10,000 Livres renta vore icke tillräckligt för att skaffa vår äldsta son ett fördelaktigt giftermål. — Å ingen fara; jag vet nog, huru jag skall ställa allt till rätta. Den äldste skall blifva Militär, och jag medger, att ingenting bör sparas för hans uppkomst, och för att skaffa honom en tillräcklig förmögenhet. Men den andre skall jag låta gå diplomatiska vägen; jag tror mig äga nog kredit, för att få honom antagen; på denna väg hinner man till allt, och får rik ersättning för hvad det i början kostar att inträda på denna bana. Således är redan en af dina betänkligheter häfveu. — Alldeles, min vän; men hvad skola vi göra af den yngste! — Den yngste, min ängel? Å! honom kunna vi minsann göra till Malteser-Riddare; jag är vän med Stor-Priorn, och du kan vara säker, att inom kort tid skall den unge Riddaren få ett rikt commenderi, och ej behöfva afundas sina bröders lott. — Min son Malteser-Riddare? Nej, min Herre, det skall jag aldrig fåla. — I sanning, min Frn, det kan man kalla en af de besynnerligaste kapriser, som någon människa hört talas om. Jag undrar verkligen, hvad som kan föranleda denna dåraktiga ovilja mot en namnkunnig Orden, som påminner oss om våra

förfäders tapperhet och fromhet, mot ett gudfruktigt och krigiskt samfund, som på en gång tjenar Staten och Religionen, och der telningar af de mest lysande familjer i Riket inlagt den yppersta ära. — Min Herre, det är icke särdeles höfligt, att kalla den mening jag yttrar för kapriciös och dåraktig; men tycke och smak kan ingen disputeras. Hvad som är säkert, är att jag aldrig skall samtycka att se min tredje son med afklippt hår, dömd till det ogifta ståndet, och sökande på Galererne antingen en skymflig fångenskap eller en sjöröfvares ära. Med ett ord, jag upprepar det, min son skall ej blifva Malteser-Riddare. — Men om jag vore lika envis som Ni, min Fru, så skulle jag säga Er, att jag är herre, och att jag vill det. — Jag nekar icke, att en Fars vilja är af betydighet i frågan om hans sons öde; men Ni bör medge, min Herre, att en Mors önskan måste också räknas för någonting. Ni är familjens Chef, Ni är min man, men Ni är icke min herre; vi befinna oss icke i Turkiet. — Å ja Gubevars! jag vet det, min Fru; vi befinna oss i Frankrike, i det land, der man begär de största dårskaper i verlden, för det att Karlarne låta styra sig af Fruntimren. För min del, så är jag icke emot att man har någon eftergifvenhet för dem; men då böra de åtminstone icke vara galna. — Det är visst, att Ni har icke skäl att beklaga Er öfver någon otålighet hos mig; det fins inga sårande tillmälen, som Ni i dag ej gjort mig. Förmodligen anser Ni de namn Ni gifvit mig af kapriciös och dåraktig alltför lindriga, efter Ni nu också kallar mig galen. Emedlertid vore det icke svårt för mig att bevisa, att jag är hundra gånger förnuftigare än Ni. — Det var minsann ett be-

synnerligt påstående. Beviset derpå skulle vara roligt att höra. — Beviset derpå är den saktmodighet, hvarmed jag i så många år uthärdat inbilskheten, den orimliga högfärden, den osmakliga strängheten hos den odrägligaste karl jag någonsin sett. — Min Fru, min Fru, Ni sätter mitt tålmod på ett hårdt prof. Jag skulle med mer sanning kunna säga, att få männer fått lida så mycket som jag, och att det verkligen borde räknas mig till förtjenst att hafva så länge uthärdat Edra pedantiska maner, Ert ojemna lynne, och Edra besynnerliga nycker. — I sanning, min Herre, det är någonting ovanligt att höra en tyrann beklaga sig öfver sitt offer; hela världen förundrar sig öfver min beständighet för en man, som är mig så föga värdig; Ni är fäfang, envis, högmodig, egenkär; mina bojor äro snart odrägliga, jag är trött att bära dem, och jag känner att det skulle vara mig omöjligt att lefva längre med en sådan man som Ni. — Bravo, min Fru! Ni vill vara fri! Det samma önskar också jag. Ni är mig förhatlig; Ni är skenhelig, fäfang, envis, trätgirig; lifvet skulle vare ett helfvete tillsammans med Er. Jag afsäger för alltid det band, som förenade oss med hvarandra. — Nå väl, min Herre, låtom oss då sluta denna ledsamma träta, och skilja oss genast. — Ja, min Fru, låt oss skiljas; Ni skall bli nöjd med min procedur. — Jag tviflar ej derpå. Farväl, min Herre. — Farväl, min Fru.

Markisen ringde. Kammartjenaren kom in, och fick, till sin stora förundran, befallning att följa de begge makarne till två särskilda långt från hvarandra aflägsna rum. Följande dagen skickade man efter No-

tarien, och skiljobrefvet blef undertecknad, oaktadt alla deras slägtingars böner, deras vänners bemödan- den, Notariens föreställningar, och deras egen fruktan för en offentlig skandal.

På sådant sätt blef en långvarig och lycklig för- ening upplöst genom en tvist om det stånd som bor- de väljas för tre söner, hvilka ännu ej voro födda, och troligen aldrig skulle blifvit det.

Mode-nyheter.

Hattar af svart slätt Sammet blifva allt mer all- männa; de fodras antingen med rosenrödt eller hvitt, och garneras med vit gaze, vit slät Tyll, eller hvita blonder. En del, som hafva uppvikt skärm, fodras också med svart; dessa hafva stundom på ven- stra sidan en sammets-remsa hängande, som är prydd med crepiner (ett slags fransar) af stål. Eljest göres nu, både af Sammet, Rips och Gaze, hattar som haf- va så liten skärm, och så flat kulle, att de alldeles lik- na Toques. Hattar af gul Epinglé med svarta ply- mer brukas mycket. Randiga Sammetshattar ser man ännu ofta; de vanligaste äro af rosenrödt och hvitt, gult och hvitt, blått och hvitt Sammet. Alldeles hvi- ta hattar af Epinglé äro också mycket i bruk. Tur- baner af Cachemire ser man blott då och då; de äro gjorda i ett stycke. Plymer brukas krusade eller o- krusade, men alltid platt liggande.

Spensar af svart Sammet äro nu i Paris allmänt i bruk. De äro nästan alltid garnerade med svarta

blonder nertill, men ärmarne äro utan garnering. Några hafva en ståndkrage, som är mycket uringad, men de flesta hafva alldeles ingen krage, utan en stor fräs af hvit gaze i stället. Merinos-kappor hafva också redan börjat brukas; de flesta äro Chamois, och hafva tre eller fyra stora Pelegrims-kragar. Klädes-kappor hafva till och med fem sådana; de modernaste färgerna på dessa kappor äro butelj-grönt, samt färgen på vissnadt löf, och färgen på löst brändt kaffe. I stället för snören eller band, nyttjas nu stundom till garnering en bred remsa af Epinglé, af samma färg som tyget.

På *SOFROSYNE* för nästkommande år 1816, utgörande 52 Nummer, hvaraf en utgifves hvarje Lördag, kan prenumereras i Utter & Comp:s Boklåda med Två Riksd. 24 skill. Banko. Respective Prenumeranter i Landsorterne behagade i tid inkomma med sina requisitioner, på det intet afbrott i Bladets försändning må äga rum.

I nämnde Boklåda kan särskilt prenumereras på de *colorerade gravurer*, föreställande *de modernaste Engelska och Franska Fruntimmers-Costumer*, som äfven nästa år komma att medfölja detta Blad, en i hvarje månad, och hvilkas både gravering och illuminering skall blifva med samma smak och sorgfällighet verkställd som hitintills. Priset blir dock något högre, nemligen för 12 plancher, som utkomma nästa år, Fyra R:dr Banko.

Af *SOFROSYNE* för innevarande år finnes ännu kompletta exemplar för prenumerations-priset Två Riksdaler 24 sk. Banko, äfvensom af gravurerna för Två R:dr Banko.

Tryckt hos FR. CEDERBORGH & Comp.

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

STOCKHOLM DEN 16 DECEMBER 1815.

Det klara Beviset.

(Berättelse från Österlanden.)

Fritänkare äro icke så talrika bland Mahomedanerne, som bland nyare tiders Christne. Dock träffar man en och annan, såsom följande Historia intygar.

En Egyptisk Sultan hade fått det infallet, att ej tro på den förundransvärda resa som Mahomet gjorde en viss natt, enligt Alkorans vittnesbörd. Det var nemligen en morgon helt tidigt, som Profeten blef af Ängeln Gabriel ford ur sin säng, genomfor alla sju Himlarne, Paradiset och helfvetet, såg alla der varande underverk, och hade 90,000 särskilta samtal med Gud. Allt detta, säger Alkoran, tilldrog sig inom så kort tid, att Mahomet, vid återkomsten i sin säng, fann den ännu helt varm, och att vattnet i en kruka, som han af misstag stött omkull vid bortfärden, ännu icke var alldeles utrunnit.

Sultanen gjorde narr af denna berättelse såsom en orimlighet, och det som var ännu besynnerligare

i ett Mahometanskt Land, han gjorde det offentligen. En dag då han talade härom med en af de visaste Dervischer, lofvade den helige mannen att bota honom för hans otro och öfvertyga honom om sanningen af det han betviflade, om han ville göra hvad han sade honom. Sultanen tog honom på orden, och ställde sig på hans anmodan utmed ett stort kar, uppfyllt med vatten ända till brädden. Hela Hofvet var närvarande och formerade en krets rundt omkring karet. Derpå bad den helige mannen Sultanen att doppa hufvudet i vattnet och strax draga det tillbaka. Sultanen gjorde så; men knappt hade han doppat hufvudet i vattnet, förrän han befann sig ensam vid foten af ett berg, på stranden af hafvet. Man kan lätt föreställa sig hans förundran och vrede. Han förbannade den trolösa Dervischen, och utlofvade för sig sjelf att aldrig förlåta honom hans trollkonster. Slutligen då han fann att hans tomma vrede och fåfänga hotelser ingenting uträttade, började han att tänka på utvägar att lifnära sig i detta obekanta land. Han blef varse vedhuggare som arbetade i en närbelägen skog; han närmade sig till dem, och dessa goda människor förde honom till en stad som låg helt nära skogen. Der hade han åtskilliga äfventyr som slutades på det sättet, att han gifte sig med en vacker och rik flicka med hviken han feck 14 barn, 7 söner och 7 döttrar. Hon dog, och genom åtskilliga olyckor såg han sig inom kort sid bragt till yttersta fattigdom, så att den olyckliga Prinsen måste blifva dagsverksskarl, och gå omkring på gatorna att tillbjuda sin tjenst åt den först kommande. En dag då han spasserade ensam vid hafsstranden, gjorde han i sitt sinne en bedröflig jem-

förelse mellan sitt närvarande elände och sin fordna storhet. Som man i olyckan merendels tänker på Gud, så företog han sig nu att göra bön, men hvartill han först måste bereda sig genom tvagning, enligt Musulmanska bruket. Han tog derföre af sig sina kläder, för att rena sig i vattnet, han dykade hastigt ner, och i samma ögonblick hände med honom ett nytt undervärk: i det han åter upplyfte hufvudet öfver vattenytan, befann han sig stående utmed karet, omgifven af Dervischen och hela sitt Hof. Hans förundran och glädje öfver denna oförmodade lycka hindrade honom icke att utbrista i vrede mot Dervischen. Han förebrådde honom bittert den nedriga elakhet, hvarmed han blottställt sin Furste för så många underliga äfventyr, så långvariga och så förödmjukande olyckor. Men Sultanens förundran steg till sin höjd, då alla närvarande enhälligt försäkrade honom, att alla hans mångfalldiga äfventyr bestodo blott i ett ögonblicks fantasi, att han ej hade rört sig af stället och icke gjort annat än doppat hufvudet ned i vattenkaret och strax dragit det tillbaka.

Denna Berättelse, som är gjord af en ryktbar Engelsman i afsigt att begabba tron på det öfvernaturliga i allmänhet, har likväl, honom ovetande, en sann betydelse. Det som synes aldramest orimligt och mest stridande mot naturens ordning, kan ändock hafva sin grund i fantasiens värld.

Anekdot.

I Herr Pertusiers *Promenader i Constantinopel och på stränderna af Bosporen*, som nyligen utkommit i Paris, berättas följande drag af Sultan Selim III, som dog år 1807.

Som bekant är, visade denna Kejsare under hela sin regering mycken gunst åt Frankerna, såsom alla Européer kallas i Constantinopel, och mottog alltid hvem helst som ville tala med honom. Två fattiga Italianare af lägsta folk-klassen, som kommit till Constantinopel, såsom andra äfventyrare, och hört talas om Stor-Sultanens frikostighet, beslöto att också draga parti deraf. De måste likväl till den ändan upptränka någon nyhet; och som ingenting syntes Sultanen orimligt så snart det var Europeiskt, så påfunno de begge skälvarne att utsprida det ryktet, att en Björn vore ankommen, som förstod musiken och kunde spela klaver med temmelig färdighet. Detta rykte utbredde sig ganska hastigt, och Sultanen befalldes att Björnen skulle visas för honom. På utsatt tid infunno sig den nymodiga musikanten och hans lärmästare i Seraljen. De blefvo införde i de inre rummen, och man anviste dem en sal, som var försedd med jalousier, bakom hvilka alla Fruntimmerna sutto i spänd väntan, otåliga efter Sultanens ankomst, på det spektaklet måtte börjas. Hans Höghet lät ej länge vänta på sig, och man märkte att han vid sitt inträde genast fastade uppmärksamma blickar på Björnen. Att dansa, gifva tassan, krafsa, smeka sin herre m. m., var blott vanliga saker och obetydliga preliminärer; men då djuret, resande sig på bakfötterna, började med fram-

tassarna handtera klaveret, och lät höra de mest harmoniska ljud, då steg åskådarnes beundran till det högsta, och Sultanen syntes alldeles utom sig. Med alla tecken till förtjusning frågade han ägaren, hvad pris han satte på det musikaliska djuret, och för huru mycket han ville sälja det.

Denna oförmodade proposition bragte Artisten alldeles ur fattning, helst som hans herre för att ej upptäcka bedrägeriet, icke bestämdt nekade att ingå i underhandling. För all del, sade helt sakta Björnen i det han strök sig mot sin kamrat, lemna mig icke här! Emellertid bidrogo hans smekande rörelser endast att göra Sultanen ännu mer angelägen om hans ägande. Ändtligen trodde den som spelte rollen af björndansare, att han skulle göra slut på denna kritiska belägenhet, i det han begärde för sin björn ett orimligt pris. Men Sultanen tog honom strax på orden, vände sig till sina tjenare, och sade: Räkna genast opp denna summa åt honom, och för djuret till mitt menagerie. Khasnadoren (Skattmästarn) utlemnade på stället det fastställda antalet af pungar (hvar pung innehåller efter Turkiskt räkningssätt 500 piaster) men de andra, som nalkades björnen för att taga honom, hade icke så lätt att uppfylla Sultanens befallning.

Hittills hade det snälla djuret endast visat sig på sin goda sida; men nu kom tiden för detsamma att nyttja sina ramar. Förskansad i ett hörn af rummet näst intill dörren, försvarade han sig tappert emot alla anfall, och väntade endast att få se dörrn öppnas, för att begifva sig på flykten. Detta inträffade verk-

ligen efter en stund, och hastigt reste sig björnen på två fötter, och störtade ut igenom alla rummen. Hans fordna ägare sprang äfven så fort efter honom, liksom han ville förfölja och fasttaga det motsträfviga djuret. På det sättet kommo de begge undan, utan att möta något hinder, och först sedan de voro försvundne, begrep man skälmstycket. Man trodde att Sultanen då skulle blifva uppretad, och sätta ett pris på de begge skälmarnas hufvud. Men han skrattade endast åt deras djerfhet. och det är all anledning att förmoda, att han ifrån första stund han såg björnen, upptäckte bedrägeriet, men för att roa sig på de begge äfventyrarnes bekostnad, ej lät märka sig, utan påfann denna qvicka utväg att skrämma dem och åstadkomma en löjlig katastrof.

Mode-nyheter.

Svarta släta Sammetshattar blifva i Paris allt mer allmänna; i vanligt bruk hafva de svarta plymer, men då man vill vara klädd, nyttjar man hvita. De blonder, hvarmed dessa hattar äro garnerade, fastsys en tum ofvanför kanten af skärmen. Man fortfar äfven att nyttja Toques; då man vill vara klädd dermed, äro de antingen hvita eller rosenröda; några äro af virkad gaze, de öfriga af slät gaze, af Tyll, Epinglé eller Rips. Svarta hattar med rosenrött eller gult ser man ej mer. Utom svart, som är den allmännaste färgen, nyttjas ingenting annat än hvitt, och äfven rosenrött, ehuru mer sällan och utan blandning. Klädes-kappor äro icke talrike. Deremot nyttjas hvitt

Merinos, både till klädningar och kappor, otroligt mycket; antingen garneringen är af band eller Sammet, är den merendels grön, mera sällan blå, hvit eller rosenröd. Pelegrims-kragarne på nästan alla kappor, i stället att vara rundade framtill, äro skurna i fyrkant; de äro tre eller fyra, som sitta öfver hvarandra.

En Parisisk Journalist säger sig känna en ung Fru, som aldrig går ut utan att hafva tre par strumpor ofvanpå hvarandra, och äfven så många par skor i sin ridicule. Hon är nemligen angelägen att vara snygg på fötterna, men har, liksom många andra, icke råd att hålla sig eqvipage. Om det således händer, att hon får en fläck på sina strumpor, eller stänker ner skorna, går hon straxt in i en portgång, drar af sig ett par strumpor och byter om skor. På samma sätt gör hon, då hon kommer i ett främmande hus, och den som ej känner hennes konstgrep, kan omöjligt gissa att hon kommit till fots. — De Svenska Fruntimmerna kan man väl icke tillvita, att de byta om strumpor och skor i portgångarna; men deremot säger man att de stundom i tambourerna nyttja samma manöver som den omtalade Fruen.

En utländsk Mode-Journal innehåller följande, angående karlarnes moder: "För några och 30 år tillbakomsade karlarne ännu icke så tätt moder, och de samma återkommo derföre icke så ofta som nu. Sedan man börjat ombyta former och färger hvar månad, är man nödsakad att om 5 eller 6 år återtaga de gamla moderna; ty man kan ej uppfinna nytt alla dagar, och sedan man haft hvita vestar, svarta, gula,

röda o. s. v., måste man börja ånyo att gå samma väg; sedan man skurit sina kläder på alla upptänkliga sätt, nödgas man åter använda de gamla tillskärningarna, man måste antingen ha fickor, eller inga fickor, brodering eller ej, metallknappar eller tygsknappar, hög krage eller låg o. s. v. Om detta fortfar och vidare tilltager, så skola slutligen omvexlingarne blifva så många att man ej mer kan skilja mellan gamla och nya moder; och detta vore ändå det lyckligaste som kunde hända; ty derigenom skulle denna för män så ovärdiga ombytlighet upphöra, och det onda hade således botat sig sjelft.”

På *SOFROSYNE* för nästkommande år 1816, utgörande 52 Nummer, hvaraf en utgifves hvarje Lördag, kan prenumereras i Utter & Comp:s Boklåda med Två Riksd. 24 skill. Banko.

I nämnde Boklåda kan särskilt prenumereras på de *colörerade gravurer*, föreställande *de modernaste Engelska och Franska Fruntimmers-Costumer*, som äfven nästa år komma att medfölja detta Blad, en i hvarje månad, och hvilkas både gravering och illuminering skall blifva med samma smak och sorgfällighet verkställd som hitintills. Priset blir dock något högre, nemligen för 12 plancher, som utkomma nästa år, Fyra R:dr Banko.

Af *SOFROSYNE* för innevarande år finnes ännu kompletta exemplar för prenumerations-priset Två Riksdaler 24 sk. Banko, äfvensom af gravurerna för Två R:dr Banko.

Gravuren N:o 8 medföljer nästa Blad.

Tryckt hos *FR. CEDERBORGH & Comp.*

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

STOCKHOLM DEN 23. DECEMBER 1815.

Om Vänskapen.

(Från Fransyskan.)

Aristoteles sade ofta: "Ack mina vänner! det fins inga vänner mer!" Cato påstod, att det fordrades så många egenskaper för att utgöra en vän, att de knappt träffades tillsammans en gång på tre århundraden. En ung Persisk Soldat, som vunnit priset i kappridning, blef af Cyrus tillfrågad, om han ville sälja sin häst för ett Konungarike; "nej, Herre, svarade Soldaten, men för en verklig vän, om ni kan skaffa mig en sådan." — Allt detta bevisar, att de Gamle satte stort värde på vänskapen, och ansågo den som mycket sällsynt.

Hvad oss angår, tänka vi helt annorlunda än de; vi hafva icke allenast vänner i parti, och träffa sådana öfverallt, utan det fins intet namn som mer slösas, intet som är mer förnedradt, än namnet af vän; i de moderna språken nyttjas det till och med ofta som ett tecken till nedlåtande eller förakt. *Min vän*, säger man till en postilljon, jag ger dig en Ecu, om du för mig inom en timma till Versailles. *Min vän*, säger en för-

bigående till en tjuftojke på gatan, om du gör oväsande, skall man föra dig till högvakten. *Min vän*, säger en Domare, till en skålm, ni blir frikänd den här gången i brist på bevis; men om ni fortfar, kan ni vara säkert att bli hängd. Med ett ord, detta namn missbrukas på tusen sätt. Huru många män säga icke *min vän* åt den som är hustruns vän? huru mången, som kallas *vän i huset*, åstadkommer icke ovänskap och oenighet i huset? huru mången kallar icke sina kamrater och medhjelpare i liderlighet och skålmstycken för sina vänner? Andra göra ett mindre ovärdigt bruk af namnet vän, men gifva det likväl en icke mindre underlig betydelse. Till exempel, hör man icke ofta sägas: Jag har hört den nyheten af en af mina vänner som jag är mycket bekant med. En Fru säger till sin portvaktare: Jag har migrän i dag, ni släpper blott in mina vänner; och listan på dessa går vanligen till 30 eller 40 personer. Ännu ett exempel. Chevalier de C** hade en dag i Palais-Royal vunnit 1,500 Louisdor, som han hade i sin hattkulle. En person nalkades honom och sade: "*Min bästa vän*, vill ni låna mig 100 Louisdor?" "det vill jag gerna göra, min bästa vän, svarade Chevaliern, blott ni kan säga mig huru jag heter." Den andra kunde ej svara. "Ni ser väl, min bästa vän, fortfar Chevaliern, att ni skulle ha för mycket besvär att få rätt på mig föratt återbetala mina 100 Louisdor, om jag lånte Er dem."

Hvaraf kommer det, att bruket så vanhelgat detta heliga namn? Är det en öfverdrifven höflighet som vill smickra hela världen? Är det fattigdom i språket? Jag vet ej, men detta missbruk förtryter mig så

mycket mer, som jag anser vänskapen för det ädla-
 ste och bästa på jorden. Den som vet, hvad en enda
 verklig vän vill säga, räknar honom för en ovärder-
 lig skatt; han söker honom hela sin lifstid, oftast utan
 att finna honom. Hur kommer det till, att en del
 menniskor tro sig hafva flera sådana vänner? Det kom-
 mer deraf, att alla de, som tala om sina vänner, haf-
 va aldrig haft en enda verklig. Montaigne hade rätt,
 då han sade: "Det är ett ganska stort underverk att
 fördubbla sig; de känna ej hela storheten deraf, de
 som tala om att tredubbla sig." De veta icke, hvilken
 öfverensstämmelse i tänkesätt, i känslor, i lynne, hvil-
 ken sjelfförsakelse det fordras hos en verklig vän, för
 att man skall kunna säga om honom, som Montaigne
 om sin vän: "Min vilja var hopblandad med hans, och
 hans vilja med min; det var en så fullkomlig förening
 emellan oss, att man omöjligt kunde upptäcka samman-
 fogningen. Vet ni, hvar förejag älskade honom? der-
 före att det var jag, därför att det var han; jag skul-
 re snarare anförtrott mig åt honom än åt mig sjelf"
 En sådan vänskap kan ej målas utan af sig sjelf; för-
 ståndet skulle hvarken kunna upptänka eller efterapa
 den; det är själarne giftermål, det är mer, det är bättre
 än kärlek. Den förstärkes genom njutningen, den till-
 växer genom motgången; det är lycksaligheten sjelf, och
 den rena vällusten.

Alla de Gamle, för att ännu en gång återkom-
 ma till dem, hafva betraktat vänskapen ur denna upp-
 höjda synpunkt. Ennius säger, att utan vänskapen
 fins intet lif i lifvet. Och i sjelfva verket, är det
 lefva, att ej hafva en varelse som njuter med mig,

är bedröfvad med mig, mottager alla mina hemligheter, förtror mig alla sina, och tjenar mig till stöd emot ödets nycker och lyckans ombytlighet? Cicero beskriver vänskapen såsom en gudomlig öfverensstämmelse mellan två mennisko-själur. "Bland de förmåner, säger han, som Gudarne gifvit människorna, föredraga somliga rikedomarne, andra helsan, andra högheten, andra åter vällusten, men allt detta är förgängligt; de som sätta det högsta goda i dygden, tänka rättare, men från dygden härstammar vänskapen, som ej kan existera utom henne. Afunden fördunklar höghetens glans, rikedomarne försvinna i en politisk hvälfning, den obetydligaste händelse förstör helsan; vänskapen ger säkrare och varaktigare njutningar, man träffar henne öfverallt, ingenstädes är hon frånvarande, aldrig olämplig, aldrig besvärlig; hon gör lyckan fullkomligare och olyckan drägligare." Det fins ingen människa begäfvad med själ och hjerta, som icke känner huru sant detta beröm öfver vänskapen är. Hvar och en medger, att vänskapen är hjertats första behof; ingen tror sig kunna umbära den. Scipio mente, att sjelfva Timon, som hatade alla människor, skulle önska att finna en som delade hans tänkesätt och hjälpte honom att hata. Archytas af Tarent trodde till och med, att en människa, som fick tillåtelse att uppstiga till himlen och betrakta alla naturens mästerstycken, skulle ledsna dervid, om han ej hade en vän med sig. Allt detta bevisar åtminstone, huru högt vänskapen värderas af hvar man, och att ingen är som ej önskar sig en vän.

Men denna önskan, så allmänt hyst, så högt ytt-

rad, hvarföre är den så sällan uppfylld? Diderot säger, att det är derföre att hela världen vill hafva vänner och ingen vill vara det. I visst afseende är detta verkligen grundadt. Hvar och en söker att erhålla en sann vän, men ingen tänker på att förvärfa de egenskaper som fordras för att sjelf vara det. Man vill ha en vän, hvars goda egenskaper man kan beundra och älska, som har ädla tänkesätt, beständighet, uppriktighet m. m. Man vill ha en vän, som är stark nog att sätta sig emot de svagheter man eljest kunde begå; som är tystlåten och säker, så att man kan anförtro honom sina hemligheter o. s. v. Så många dygder fordrar man af en vän, men att denne vän har rättighet att fordra det samma tillbaka, det glömmar man merendels, eller åtminstone visar man på intet sätt att man kommer ihåg det. Ingen vänskap kan tänkas utan fullkomlig motsvarighet, liksom ingen vänskap är möjlig utan dygd. Den som ej sjelf är dygdens och vänskapens tillbedjare, den som ej sjelf är färdig att uppoffra allt för dem begge, förtjenar ingen uppriktig vän, och kan aldrig erhålla någon sådan. Orestes och Pylades, Lælius och Scipio, Henrik IV och Sully, skola i alla tider anföras som mönster af en sann vänskap; men dygd och inbördes jemlikhet utgjorde grundvalarne för deras förbindelser. Vill man åter sätta egennyttan i dygdens ställe, så uppkommer blott pen flyktiga vänskap, som kan för en tid förnöja sinnet, men som bedrager hjertat och lemnar det tomt. Och sådana vänskapsband äro de vanliga; sådana vänner komma hoptals i medgången, och försvinna i olyckan och motgångarne. Jag har då icke en gång rättighet att beklaga mig öfver

deras uppförande; det var egennyttan som fästade dem vid mig, så snart de ej vidare hafva någon fördel af min vänskap, är kontraktet brutet, och de vända sig dit deras intresse kallar dem. Den enda och säkra hemligheten för att erhålla en fast och uppriktig vän, är således att göra sig sjelf värdig deraf. En af forntidens Filosofer sade: Laga så att du blir nöjd med dig sjelf, så skall du snart finna en vän som du kan vara nöjd med; älska och du skall bli älskad. Detta är summan af lagen.

Sedan jag nu sagt, hvaruti den sanna vänskapen består, och genom hvad medel allenä man kan förvärfva den ovärderliga lyckan att äga en verklig vän, återstår ännu en sak att upplysa, som är af mycken vigt, emedan hela frågan om vänskapens rätta betydelse derpå beror, och hvarom tänkesätten äro ganska olika. Hvilket kön är bäst i stånd att erfara denna på en gång starka och ljufva känsla, denna lifvets balsam som lindrar smärtorna och fördubblar sällheten? är det hos karlarne eller fruntimren, som man bör söka vänskapens helgedom? Om man finge anse det känslofullaste könet att vara mest benäget till vänskap, skulle saken lätt vara afgjord; qvinnorna hafva utan tvifvel i allmänhet en djupare känsla än karlarne; hela deras lefnads ro har blott två föremål, att älska och behaga; för dem äro saker intet, personer allt, och till och med deras meningar bero helt och hållet af deras känslor. Men det händer oftast, att det ena af dessa begge ständiga föremål för deras omsorg skadar det andra; deras gemensamma önskan att behaga hindrar dem att älska hvarandra; deras beständiga täflan

är ett hinder för deras vänskap; de äro ofta hvarandras förtrogna, sällan hvarandras vänner. Karlarne äro stundom äfven hvarandras rivaler, men blott tillfälligtvis; qvinnornas rivalitet är allmän och nästan beständig; derföre, ehuru historien omtalar många qvinliga storverk af hjeltemodiga mödrar, makar och döttrar, finner man ej ett enda stort exempel af vänskap mellan två qvinnor. Montaigne slutar här af, att qvinnorna ej äro mäktiga af vänskap; han påstår att naturen skapat dessa förtjusande blommor för lugnet, och endast bestämt dem att pryda lifvets parterr, hvar emot karlarne, likt höga och starka ekar, behöfva hvarandras understöd för att uthärda de stormar som oupphörligt hemsöka dem.

Denna tanka är likväl alldeles falsk. Änskönt det måste medgifvas, att qvinnorna ej kunna hysa en så stark och hjeltemodig vänskap till hvarandra, som man finner exempel bland karlarne, vore det likväl högst orättvist att hos dem förneka denna sublima känsla; men skillnaden är, att den hos dem *har det andra könet till föremål*. Karlarne, sysselsatte med sin äregirighet, sina planer för sin egen eller det allmännas förkofran, kunna lättare umbära vänskapen; för det syagare och känslfullare könet är den ett mera verkligt behof. En qvinnas vänskap för en karl är den fullkomligaste af all vänskap; det är den ljufvaste förbindelse här i lifvet, den mest oegennyttiga, den lugnaste, den sällaste; det är kärleken sjelf i sin höjd, eller rättare, det är det ädlaste af kärleken. Det som vänskapen framför allt fordrar, är två viljors sammansmältning till en, som gör att två varelser hafva

blott ett lif; afsägandet af all öfverlägsenhet i rang, förmögenhet eller talanger; samt den inbördes öfverenskommelsen att dela allt med hvarandra. Denna fullkomliga uppoffring af egenkärleken är en stor svårighet mellan två karlar, en stor omöjlighet mellan två kvinnor, men en verklig njutning och en ljuftillfredsställelse mellan en man och en kvinna. Med hvilken granlagenhet vet icke detta förtjusande kön att öfverse med våra svagheter, bestraffa våra fel, gissa våra hemligaste tankar, möta våra önskningsar; och om det är nyttigt, som Thomas säger, att i stora fall äga en karl till vän, måste man för sin dagliga sällhet önska en kvinnas vänskap.

Förklaring öfver Gravuren N:o 8.

Fig. 1. *Cambricks-Hatt. Nattelduks-Rock med röd Underklädning. Hvita handskar. Gredelina skor.*

Fig. 2. *Engelsk Hatt, prydd med tusensköner. Robberonde af Cambrick. Mantelette af spetsar. Hvita handskar. Gredelina skor.*

På *SOFROSYNE* för nästkommande år 1816, utgörande 52 Nummer, hvaraf en utgifves hvarje Lördag, kan prenumereras i Utter & Comp:s Boklåda med Två Riksd. 24 skill. Banko.

Tryckt hos *FR. CEDERBORGH & Comp.*

Sofrosyne.

Ett Blad för Svenska Fruntimmer.

 STOCKHOLM DEN 30 DECEMBER 1815.

Den Envisa.

(Fortsättning och Slut.)

Ingen läxa är så skarp som den erfarenheten gifver, den gör alla förmaningar ofverflödiga, och jag trodde att min Dotter nu äntligen borde vara botad för sin envishet. Men jag bedrog mig. Hon hade sedan sitt första olyckliga giftermål fattat det oryggliga beslutet att aldrig mer gifta sig, för att ej blifva blottställd för nya faror. Det är sådana beslut, som sällan hållas längre, än till dess det blir tillfälle att bryta dem. Min Dotter var mera stadig i sin föresats. Hon gaf afslag åt tjugu friare, som dels hennes förmånliga utseende, dels de rikdomar hon hade att vänta, förde till hennes fötter. Bland dessa var äfven en ganska hederlig man, af rang och förmögenhet, något till åren, men ännu temligen behaglig. Han icke allenast begärde hennes hand, utan sträfvade att vinna hennes hjerta, och gjorde mer för detta ändamål, än en man af hans ålder till och med borde göra. I sjelfva verket vann han hennes tycke, erhöi flera bevis af hennes aktning och förtroende, och hon syntes till och med

stundom hysa någon kärlek för honom. Jag för min del önskade ingenting högre, än att få en så aktningvärd Måg, och jag gjorde allt för att öfvertala min Dotter att ej afslå hans tillbud. Hennes Mor, hennes vänner, alla som hade tillfälle att råda henne, gjorde det samma, och försäkrade att hon med honom skulle blifva fullkomligt lycklig. Men hennes envishet var mäktigare än alla skäl och föreställningar, hon blef fast vid sitt beslut att ej gifta sig, och motstod ståndaktigt sina föräldrars och vänners böner, så väl som sitt eget hjertas röst.

Men hjertats röst låter ej alltför länge qväfva sig. Efter ett sjuårigt enkestånd började hon känna, att för qvinnan är det ett behof att älska, och att sedan hon hunnit till en viss ålder, kan ej den barnsliga kärleken ensam uppfylla hennes trängtande hjerta. Hon hade dessutom längesedan funnit, att en Fru utan Man icke njuter det anseende, det skydd, den aktning, som ett Fruntimmer blott genom de sällsynstaste egenskaper kan förskaffa sig sjelf. Allt detta var sådant, som hon ej en gång för sig sjelf ville tillstå, men naturligtvis bidrog det, utan att hon märkte det, att göra hennes föresats vacklande. Icke heller fattades älskare, som bemödade sig att öfvervinna hennes motstånd. Den som slutligen segrade, var en medelålders man, af ganska allvarsam karakter, af börd och förmögenhet, och så sträf i hela sitt yttre väsende, att då min Dotter valde honom till sin Make, kunde man åtminstone ej förebrå henne att hafva låtit hänföra sig af någon passion. Det oakadt förklarade jag mig emot detta val, emedan jag förutsåg, att

hon aldrig skulle kunna lefva med en Man, som var ännu mera sträng och oböjlig, ännu mera fast i sin vilja och oryggelig i sina föresatser, än hon sjelf. Men efter vanligheten tjente mina föreställningar till intet, hon följde sin egen vilja, och uppoffrade omsider sin frihet, i den inbillning att åtminstone hafva gjort ett ganska förnuftigt val.

I början gick allt mycket bra, och jag började tänka, att jag misstagit mig, och att två lika envisa humörer kunde möjligen förlikas. Men lugnet varade icke länge. Det första, som gjorde de begge makarne oense, var den frågan, om de skulle bo i staden eller på landet. Min Dotter, van vid Stockholms buller och nöjen, ville ej skiljas derifrån; hennes Man åter, som tillbragt sin mesta tid på landet och var sjelf Landtbrukare, ville efter några månader flytta till sin egen dom. Jag föreslog, att de skulle bo halfva året på landet och halfva året i staden; men ingendera ville ge vika en hårsman. Min Dotter bedyrade, att hon ej skulle resa härifrån, och bad sin Man resa ensam, om han ej trufdes hos henne; han åter påstod, att hans Hustru borde följa honom hvart som helst. Med ett ord, han gjorde alla anstalter till afresan, medan hon satte sig i författning att blifva qvar. När allt var färdigt, och vagnen stod utanför porten, frågade han henne med en allvarsam ton, om hon tänkte godvilligt följa med, och då hon försäkrade honom, att hon aldrig skulle resa, tog han henne hastigt i sina armar, bar henne ned i vagnen, och befalde kusken köra. Hennes tårar och förtviflan tjente till intet; hon hade kunnat svimma hundra gånger, utan att

han blifvit bevekt deraf. På detta våldsamma sätt forfor han äfven sedan vid flera tillfällen, och skulle kanhända slutligen bragt henne till undergifvenhet, om hon varit mindre halsstarrig. Men nu vann han endast hennes hat, och många gånger, då dylika medel ej kunde användas, såg han sig tvungen att sjelf gifva vika för hennes ihärdiga motsånd. Emellertid föddes härigenom en ömsesidig bitterhet emellan dem, som fruktan för en offentlig skandal länge hindrade att utbryta, men som slutligen gick så långt, att de beslöto att lefva skilda från hvarandra. Det var en tvist om uppfostran, som gaf närmaste anledningen till detta beslut. De hade efter sex års äktenskap tvenne barn, en son och en dotter. Modren, som åt dem egnade den ömhet hon ej kunde skänka sin Man, ville gifva dem begge samma klemmiga uppfostran hon sjelf erhållit, och lämnade dem all möjlig både frihet och sjelfsväld. Fadren åter, sträng i allt och emot alla, sökte vänja dem vid den nogaste lydriad, och bestraffade den minsta förseelse, tillät aldrig den minsta utflygt. Så stridiga uppfostrings-metoder, ömsom använda, skulle nödvändigt i grund förderfva barnen. Lyckligtvis insågo föräldrarne det sjelfva i rättan tid, och efter en hårdnackad strid, som öfvertygade dem, att de aldrig på någondera sidan skulle gifva vika, togo de det partiet att åtskiljas och taga hvar sitt barn att uppfostra efter sina särskilda idéer. Det var den enda punkt, hvaruti de kunde komma öfverens. Gossen blef kvar hos sin Far på landet, och flickan följde sin Mor till Stockholm. Det var nu efter nära sex års frånvaro första gången jag återsåg min Dotter. Min glädje deröfver minskades ej af den ledsamma

anledningen till hennes återkomst. Jag hade redan länge både väntat och önskat att återfå henne på sådant sätt, och jag var i synnerhet nöjd, att ingen formelig äktenskapsskillnad kommit i fråga. Det enda, hvar öfver jag gjorde anmärkningar, var hennes sätt att uppfostra sin lilla dotter, men detta stod ej att hjälpa, och jag tänkte för mig sjelf, att det förmodligen var Himlens vilja, att hon, till straff för den sorg hon gjort sina föräldrar genom sin envishet, skulle en gång få samma sorg af sina egna barn.

Hon hade på de förflutna sex åren förlorat sin munterhet, men hon återfick den nu ganska snart, och som ingen numera generade hennes vilja, så återtog hon sitt förra glada lefnadssätt, och visade sig åter i alla sällskaper och samqväm, som förut utgjort hennes nöje. Efter åtta års skilsmässa dog hennes Man, och hennes son, som då var 13 år gammal, kom till Stockholm. Hans tysta, allvarsamma och stela väsende, som fullkomligt liknade Fadrens, misshagade henne i så hög grad, att hon ej kunde tåla honom, utan skickade honom straxt med en Informator till Upsala. Jag ville nu taga förvaltningen af den egendom som tillföll henne sjelf, så väl som af barnens; det senare kunde hon ej neka, men det förra var omöjligt. Hon ville ej hafva någon förmyndare, och påstod att hon kunde sjelf sköta sin egendom. Hon har också gjort det så väl, att nu, fyra år efter hennes Mans död, har hon af 40,000 Riksdaler, som hon då äge, ej en skilling i behåll. Utan tvifvel har hennes Hofmästares omtanka, lika mycket som hennes egen hushållning, bidragit härtill; men den som tror,

hon härigenom blifvit i någon mån förbättrad, eller mer benägen att rätta sig efter andras råd, skulle mycket bedraga sig. Om jag vore nog oklok att lemna henne fri tillgång till min kassa, skulle hon möjligen ännu kunna ruinera mig sjelf, och bringa mig vid 75 års ålder till tiggarslafven, och det endast genom sin oböjliga envishet. Jag har emellertid uppsatt denna Berättelse, på det andra Föräldrar må blifva varnade att ej gifva sina Döttrar en så förvänd uppfostran.

Mode-nyheter.

I Paris höra nu Turbaner till det yppersta modet. Dock äro de ännu ej talrika. Den vackraste form på Turban är den, som Mamsell Georges brukat. (Den skall föreställas på den första af de gravurer, som nästa år medfölja detta Blad; äfvensom hennes öfriga drägt.) Toques äro mycket allmänna; de äro hvita, rosenröda, och i synnerhet svarta. De sista äro af slätt Sammet, och vanligen prydda med svarta stålperlor eller granater, samt dessutom med en knuten remsa af sjelfva tyget med långa och breda ändar. Hvita och rosenröda Toques hafva deremot alltid plymer. Till Hår-Coeffurer nyttjas Silkesnät af samma färg som sjelfva håret, och hvilka sättas ofvanpå hårflätorna i dylika fasoner som de.

Pl 1 und = 21
Epl. tuncora linnæ arg.

Strawberry

38

46, 60

69

100

141

190

248

352 v

Grappling

(book) 105, 217

Distraction 115 156

anxiety 133

Ratona Sarcobolus formosus 225

Magnat 290

Garden modern

225 233 257

Dr. Charleton 358

